

Кратко представяне на Инструмента за мониторинг на човешките права и грижите за общото здравословно състояние в здравни и социални институции, осигуряващи лечение и грижи за хора с психично-здравни проблеми

Работна версия 1.0

Авторските права (Copyright © 2008) са съвместно притежание на Институт по психиатрия при Кралския колеж в Лондон; Център за застъпничество за лица с ментални увреждания, Унгария; Национален институт за здраве и благополучие; Институт "Лудвиг Болцман"; Университет на Верона и Световната здравна организация.

Въведение

Целите на инструмента

Целта на Инструмента е да осигури метод за мониторинг на човешките права в здравните и социалните институции за хора с психично-здравни проблеми. Тези институции могат да имат много различни имена, например: психиатрични болници (понякога в тях се лекуват и хора с неврологични проблеми), психиатрични отделения в многопрофилни болници, специализирани институции, за предоставяне на социални услуги, рехабилитационни центрове, дневни центрове и проекти в общността, и психиатрични отделения с висока степен на сигурност.

Инструментът е предназначен да бъде ползван от групи, предприемащи независим мониторинг на човешките права, което включва, както националните комисии, създадени в съответствие с Факултативния протокол към Конвенцията на Обединените нации срещу изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително третиране или наказание, така също и комисии, създадени от независими неправителствени организации.

Съдържанието на Инструмента е избрано така, че да има пряка връзка с Конвенцията на ООН за защита на правата на хората с увреждания. Веднага следва да се отбележи, че Конвенцията подчертава правото на хората с увреждания да живеят и ползват социални услуги в общността (виж член 19). Всички страни, които са ратифицирали Конвенцията, са длъжни да предприемат стъпки в тази посока. Междувременно и в страните, които не са ратифицирали Конвенцията, Инструментът ще осигури насоки, определяне на обхвата на нарушенията на човешките права, които могат да се случат в институциите, както и препоръки как да се осъществява мониторинг на тези процеси. Инструментът може да бъде използван и в по-малки институции (предоставящи услуги в общността), където също може да има нарушаване на човешките права.

Инструментът беше развит в рамките на изпълнението на проект ИТНАСА (Institutional Treatment, Human Rights and Care Assessment - Институционално лечение, човешки права и оценка на грижата) с участието на отдела за психично здраве и злоупотреба с психо-активни вещества на Световната здравна организация в Женева.

Кои са “хората с увреждания”?

Според прогноза на ООН, в света има 650 милиона души с увреждания. Въпреки тази внушителна цифра, хората с психично-здравни и свързани с нарушение в развитието увреждания често остават в периферията на обществото и човешките им права често се нарушават. Хората с увреждания са отстранени от обществото като резултат от затварянето им в психично-здравни институции (като психиатричните болници) и в социални институции (като социалните домове), където за тях се грижат; това ги прави особено уязвими за отношение, което не отчита техните потребности, и за злоупотреби.

Какво представляват човешките права?

Под “човешки права” разбираме правомощията, определени от международното (например, Международната конвенция за човешките и политическите права) или националното законодателство (например, Конституцията или специфичен закон). Целта на Инструмента е да осигури на независимите комисии от наблюдатели насоки, които са им необходими за мониторинг на условията в такива институции с оглед предотвратяване на нарушенията на човешките права.

Кратко представяне на инструмента

Таблицата по-долу показва основните области, в които ще бъде събрана информация с използването на Инструмента. Планираме да изготвим окончателната версия на Инструмента до месец юни 2010.

Кратко представяне на инструмента за мониторинг на човешките права в здравни и социални институции, за хора с психично-здравни проблеми

Част 1. Описание на изследването
Част 2. Детайлна информация за институцията
Част 3. Стандарти и условия на живот
Част 4. Задължително настаняване и процедури на контрол (бележка: тази част може да не се отнася за всички институции)
Част 5. Независим живот и включване в живота на общността
Част 6. Участие в културния живот, развлечения, свободно време и спорт
Част 7. Участие в политическия и обществения живот
Част 8. Получаване на образование, обучение, работа и заетост
Част 9. Свобода на вероизповеданието
Част 10. Кореспонденция и посетители
Част 11. Семейство и спазване на правото за частен живот
Част 12. Свобода на изразяване на мисълта и мненията, и достъп до информация
Част 13. Свобода от изтезания, лошо отношение, злоупотреба и пренебрежение
Част 14. Съгласие за лечение
Част 15. Ограничения и затваряне
Част 16. Хабилитация (обучение, придобиване на квалификации) и рехабилитация
Част 17. Достъп по грижи за общото здравословно състояние
Част 18. Достъп до психиатри
Част 19. Достъп до общопрактикуващи лекари/ семейни лекари
Част 20. Достъп до медицински сестри
Част 21. Достъп до психолог/терапевт
Част 22. Здравни досиета
Част 23. Превенция
Част 24. Лекарства
Част 25. Оценка при приема в институцията
Част 26. Диагнози
Част 27. Електроконвулсивна терапия (ЕКТ)
Част 28. Стил на живот
Част 29. Автономност (Участие на потребителя в изготвянето на план за грижи)

Част 30. Съгласие за участие